

Projektoversigt

Oversigten indeholder en liste over samtlige planlagte hoved- og delprojekter under CSB (nedenfor), samt en kort beskrivelse af delprojekterne (s.3 – s.13). Visse beskrivelser er på engelsk.

Hovedprojekter og delprojekter ved CSB:

Hovedprojekt A: Bybegrebet og den grænseløse by

1. Byens discipliner og den grænseløse by
2. Grænser i den grænseløse by
3. Postindustrielle Urbane Prototyper som strategiske enklaver i den grænseløse by
4. Den grænseløse by. En multidisciplinær udfordring til bybegrebet i et arkitektonisk urbant perspektiv
Den grænseløse by – atlas over et territorium i forandring
5. Planlægningsbegreber og –former i den grænseløse by
6. Den trafikale infrastrukture arkitekturstrategiske rolle i den nye byudvikling
7. Urban Field. Den grænseløse bys landskaber

Hovedprojekt C: Rammebetingelser for regional udvikling

1. The Geography of Knowledge Production in KIBS. The Case of Denmark
2. How has Urban and Regional Development been Analysed In Denmark? What is the current State-of-the-Art?
3. Master Theses Projects
4. Cultural and Creative Clusters: Urban Development and Policies
5. The Cluster of Architecture in Aarhus
6. The Movie City in Aarhus
7. Local development strategies
8. The City without Limits as a Condition for the Knowledge Economy. Mapping the Eastern Jutland region

Hovedprojekt D: Hverdagslivslandskabet

1. Bosted, boligvalg og hverdagsliv
2. Det selvvalgte fællesskab
3. Stedsidentitet og stedsforståelse
4. Livet på randen
5. Den åbne by – landområder og bosætning

6. Bostedet – præferencer og brug
7. The production of places of residence – planning “good everyday life”

Hovedprojekt E: Miljø og arealressourcer

1. The Flows in the Big City Region
2. Spatial development patterns in urban and peri-urban areas
3. Compact Sustainable Cityscapes – Building types and the quality of the environment
4. Landscape as a resource for urban areas
5. Nature in the City: an investigation of the relationship between urban form, landscape structure and sustainability
6. Pilot project: Indicators for ”hidden” urbanisation in peri-urban and rural areas

Hovedprojekt F: Bypolitik og strategier

1. Development strategies in the regionalised city
2. Urban and regional meta-governance
3. Strategic cultural planning and development policies in the city without limits
4. The ”City without limits” and the ”Regional City” . A changing urban concept applied on the “Regional City”.
5. Regulating the urban fringe
6. Cities and city-regions in the new regions – city-regional and regional governance
7. Meningen med urbane transformationer. Veje til en reflektiv arkitektonisk praksis.

Kort beskrivelse af delprojekterne:

Hovedprojekt A: Bybegrebet og den grænseløse by

1. Byens discipliner og den grænseløse by

Niels Albertsen, Arkitektskolen Aarhus

Det overordnede formål med dette projekt er at bidrage til at fremme det multi- og interdisciplinære samarbejde mellem byens forskellige discipliner, indenfor Center for Strategisk Byforskning og i byforskningen i almindelighed, ved at fremme den gensidige forståelse mellem disciplinerne og dermed også etableringen og konsolideringen af interdisciplinære byforskningskompetencer. Den underliggende tese for projektet er, at byen i særskilt grad egner sig til tværfaglig forskning, og at dette i stigende grad gælder med opkomsten af den grænseløse by. Den grænseløse by problematiserer disciplinærgrensene på en ny måde.

2. Grænser i den grænseløse by

Frank Hansen & Hans Thor Andersen, Geografisk Institut, KU

Efterkrigstidens opløsning af skellet mellem by og land og bylandskabets transformering gennem globaliseringen kan opfattes som et sæt af interagerende processer med forskellig og forskudt tidsrumlighed (asynkront og forskellige skalaer). Byen som lokalitet er sprængt til fordel for en række overlappende, undertiden sammenkoblede, netværk, hvis stedlige positioner til dels betinges af allerede foretagne investeringer i det byggede miljø. Bylandskabet er samtidigt gennemskåret af politiske enheder på forskellige niveauer. Sådanne forandringer fordrer en ny forståelse af det urbane og dets sammenkoblinger af forskellige skalaer på tværs af tid og rum. Delprojektets formål er at bidrage til denne forståelse ved at undersøge tre forskellige problemområder: spændinger, grænser i den grænseløse by og planlægningsstrategier.

3. Postindustrielle Urbane Prototyper som strategiske enklaver i den grænseløse by

Poul Bæk Pedersen, Arkitektskolen Aarhus

Projektet udgår fra den tese, at der i den grænseløse by udvikles særlige urbaniteter med hver deres specielle karakteristika, urbaniteter der, som 'byer i byen', kan afgrænses funktionelt, fysisk og arkitektonisk som enklaver i bystrukturen. Disse enklaver er udsat for bestemte tilpassede bystrategier, der alt i alt gør dem til postindustrielle urbane prototyper – PUPs. På denne baggrund er det projektets mål for det første at bidrage til teori- og begrebsdannelse omkring den grænseløse by. Projektet vil igennem komparative analyser af teoretiske positioner omkring moderne postindustrielle urbaniteter søge at bestemme karakteren af de forskellige bymæssige enklaver på et teoretisk niveau. For det andet er det projektets mål empirisk at undersøge forskellige danske enklaver, der ved deres karakteristika kan betegnes som PUPs. Som en integreret del af denne analyse skal det belyses hvorledes bystrategier i den nutidige urbanitet forandrer sig fra at være generelle til at være yderst specificerede i forhold til forskellige enklavers rolle i det samlede mønster i den grænseløse by.

4. Den grænseløse by. En multidisciplinær udfordring til bybegrebet i et arkitektonisk urbant perspektiv

Morten Daugaard, Arkitektskolen Aarhus

Projektets formål er at kaste lys over bybegrebets status i en væsentlig del af den aktuelle arkitektoniske og urbane diskurs. Herudover har projektet som sit formål at undersøge og diskutere hvorledes forbindelserne mellem de æstetiske og formmæssige, de geografiske, tekniske og infrastrukturelle samt de økonomiske og organisatoriske kategorier på den ene side og de oplevelsesmæssige og hverdagslivssociologiske aspekter på den anden konkret bliver tænkt og konciperet i nogle udvalgte eksempler.

5. Den grænseløse by – atlas over et territorium i forandring

Tom Nielsen, Arkitektskolen Aarhus

Formålet med dette projekt er at bidrage til begrebs- og teoriudviklingen omkring 'den grænseløse by' ved at undersøge forholdet mellem de ideer og teorier om samfundsmæssig og bymæssig udvikling, der kan sammenfattes i denne term og de faktiske forandringer der kan registreres i det urbaniserede territorium i Danmark. Kortlægningen er baseret på en æstetisk tilgang, og fokuserer først og fremmest for de perciperbare konsekvenser af byudviklingen.

6. Planlægningsbegreber og –former i den grænseløse by

Niels Boje Groth, Center for Skov, Landskab og Planlægning

Formålet med dette delprojekt er at undersøge om og i givet fald hvordan opkomsten af den grænseløse by reflekteres i planlægningsbegreber og forandret planlægningspraksis, samt ad denne vej belyse, hvorledes planlægningsdiskussionen teoretisk som praktisk bidrager til begrebsliggørelse af den grænseløse by. Projektet gennemføres som litteraturstudier, der eftersporer den grænseløse bys mulige effekter i planlægningsteorien, og gennem analyse af udvalgte kommunale og regionale eksempler.

7. Den trafikale infrastrukturens arkitekturstrategiske rolle i den nye byudvikling

Thomas Juel Clemmensen, Arkitektskolen Aarhus

Efterkrigstidens massive udbygning af den trafikale infrastruktur har skabt radikale ændringer i byens rumlige opbygning og i forholdet mellem by og åbent landskab. Den øgede mobilitet har frembragt en ny form for "netværksby", der bryder med de vanlige forestillinger om byen. Problemet er at arkitektfagets traditionelle analyse- og designmetoder ikke er fulgt med denne udvikling. Dette afstedkommer en både mental og fysisk splintring af byen, som gør det svært at takle endsige definere den trafikale infrastrukturens problemer og potentialer i forhold til byens rum og funktioner. Denne problemstilling vil i forskningsprojektet blive behandlet ved at undersøge mulighederne for, hvordan der med landskabsbegrebet som optik, kan udvikles nye metoder til arkitektonisk integration af trafikale infrastrukturer i netværksbyens rum.

8. Urban Field. Den grænseløse bys landskaber

Rune Christian Bach, Arkitektskolen Aarhus

Overgangen mellem by-land eller by-natur er i dag i flere europæiske lande udvisket. Landskabet er ikke længere modparten til byen, men det indgår i den totale konstellation af by, land og menneskerne der benytter dem. Naturbegrebet og landskabssynet indgår i et nyt syn på en integreret arbejdsdeling mellem by og land, hvor den kraftigt øgede mobilitet, de omfattende forøgelser af real-time-kommunikation over store afstande og den stigende vægtning af immateriel

produktion sætter en ny dagsorden. Det er projektets intention gennem analyse af ekstreme cases at belyse alternative scenarier for denne udvikling.

Hovedprojekt C: Rammebetingelser for regional udvikling

1. The Geography of Knowledge Production in KIBS. The Case of Denmark

PhD student, Darrin Bayliss and Lars Winther, Geografisk Institut

The project will contribute to a better understanding of the Knowledge Intensive Business Services (KIBS) firms' knowledge production, their geography of knowledge relations and the role of proximity. The first research question is: What is the role of geography in the creation of knowledge in the relational knowledge space of KIBS? The second research question is: What is the role of KIBS for the knowledge production in other industries?

2. How has Urban and Regional Development been Analysed In Denmark? What is the current State-of-the-Art?

Lars Winther, Geografisk Institut

This project will make a state-of-the-art review of how industrial location and regional and urban development has been scientifically studied, analysed and perceived in Denmark in the past fifty years. What research paradigms have dominated? What themes have been central to scientific studies? A preliminary science study of economic geography in Denmark. The project will be based on literature study and continue the work on the economic geography of services in Scandinavia documented in Winther et al. (2005).

3. Master Theses Projects

A central aspect of the research projects will be to include master students in the project activities. Currently four master students are involved in writing theses that are highly relevant to the project. Christine Benna Skytt: Knowledge Production and the Firm: Case study of the IT-cluster in Sønderborg. Nicoline Kieler: Knowledge spillovers between universities and firms. Katrinebjerg Århus Niels Jacobsen and Caroline Schousboe: Knowledge production and regional development. Advanced business services in Copenhagen

4. Cultural and Creative Clusters: Urban Development and Policies

Darrin Bayliss, Geografisk Institut

This project takes as its starting point an analysis of cultural and creative clusters in Denmark. The main objective of the research is to examine the factors that can help generate and sustain a local environment favourable for creativity and the creative/cultural industries. A central question to be addressed is to what extent it is possible to devise a physical, social and regulatory environment in which creativity will flourish. On this basis the project aims to produce a deeper understanding of the interplay between culture, creativity, planning and local and regional development.

5. The Cluster of Architecture in Aarhus

Anders Toft & Tine Nørgaard, Arkitektskolen Aarhus

The project will examine the emergence, consolidation and further development of the cluster in the period 1965-2008. The project is to be defined during 2006.

6. The Movie City in Aarhus

NN.

The project is to be defined during 2006.

7. Local development strategies

Hans Thor Andersen, Geografisk Institut

This project aims at outlining the reformulation of urban development policies in small and medium sized towns in the periphery of the metropolitan region.

8. The City without Limits as a Condition for the Knowledge Economy. Mapping the Eastern Jutland region

Tom Nielsen, Arkitektskolen Aarhus

The purpose of this project is to investigate, from an architectural-urbanistic point of view, what the material structures of the urban landscape look like when seen from the perspective of its reciprocal interaction with the knowledge-economy.

Hovedprojekt D: Hverdagslivslandskabet

1. Bosted, boligvalg og hverdagsliv

Louise Aner, Geografisk Institut

En kvantitativ undersøgelse af udflytninger fra de mere fortættede områder til de mindre fortættede områder. Formålet med dette delprojekt er at undersøge, hvor hvilke typer af familier flytter til. Det empiriske grundlag er familier fra Vesterbro, som flytter til det øvrige Sjælland. Projektet er et phd-projekt.

2. Det selvvalgte fællesskab

Birgitte Mazanti, Geografisk Institut

Casestudie af en pågående bosættelse i et nyt bostedsområde nær eksisterende bebyggede områder i bylandskabet, nærmere betegnet boligfællesskabet "Absalons Have" i Trekroner ved Roskilde, som står klar til indflytning per sommer 2005. Undersøgelsen er baseret på kvalitative interview opfulgt af en spørgeskemaundersøgelse. Via forskellige teoretiske vinkler belyses valget af bostedet Absalons have, hvor følgende empiriske spørgsmål udgør omdrejningspunktet: Hvilke forventninger har familierne til brugen af bostedet – såvel boligen som boligområdet, fysisk og socialt? Herunder hvilket hverdagsliv familierne på nuværende tidspunkt lever, hvilke strategier og projekter familierne har, og hvordan disse afspejles i deres valg af Absalons have som nyt bosted.

3. Stedsidentitet og stedsforståelse

Birgitte Mazanti, Geografisk Institut, Pia Bille, Arkitektskolen Århus

Casestudie af et antal cases udvalgt på baggrund af delprojekt 1 (Migration og flyttemønstre) og undersøgt i overensstemmelse med den overordnede projektbeskrivelses forskningsspørgsmål angående hverdagslivet. Fokus er på bostedsområder under transformation, bl.a. byfornyeede områder som Vesterbro og nyetablerede "Havnebyer".

4. Livet på randen

Frank Hansen, Geografisk Institut

Casestudier af bostedsområder på randen (tidligere udkantsområder), der er i færd med at blive inddraget i den urbane netværksstruktur. Selve feltarbejdet vil starte i foråret 2005 og omhandle tilflytterfamilier med og uden børn, som har boet "på randen" et par år, og hvor mindst en af de voksne pendler ind til de mere centrale dele af Storkøbenhavn/ Storårrhus. Undersøgelsen vil især fokusere på familiernes levede liv, integration i lokalsamfundet og deres stedstilknytning sammenholdt med deres forventninger.

5. Den åbne by – landområder og bosætning

Lise Herslund, Center for Skov, Landskab og Planlægning

Dette projekt tager udgangspunkt i tilflytning fra byen til landkommuner, nærmere betegnet tilflytning til bostedsområder uden for de tætte dele af bylandskabet. Projektet vil fokusere på migration til landkommuner i områder udenfor de tætbefolkede pendlingsoplande omkring storbyen. Projektet er et post-doc studium.

6. Bostedet – præferencer og brug

Trine Agervig Carstensen, Center for Skov, Landskab og Planlægning

Dette underprojekt er et igangværende projekt, der bygger videre på projektet ”Omdannelse af og kvalitet i danske bykvarterer”. Dette projekt fokuserer særligt på bostedet som boligområde/kvarter. Projektet undersøger relationerne mellem det fysiske rum og hverdagslivets praksisser i forskellige typer bostedsområder i byen.

7. The production of places of residence – planning “good everyday life”

Pia Bille, Arkitektskolen Aarhus

This project involves closer examination of the planning policy perception/discourse of “the good everyday life” in the selected case areas. More specifically, it is an examination of how places of residence are presented as attractive to specific types of families. This includes consideration of socio-physical and aesthetic (e.g. architecture, location, pleasure) qualities, which are offered in an attempt at attracting (and retaining) certain types of families.

Tema E: Miljø og arealressourcer

1. The Flows in the Big City Region

Stefan Anderberg, Institute of Geography, University of Copenhagen

A major ambition in this sub-study is to develop a more contextual analysis of regional flows through a combination of descriptive overviews and more detailed analysis of strategically selected parts of the flows, which may contribute to an improved understanding of their relationship with different societal structures and their dynamics. The study will both focus on the development of different flows, particularly person transport, goods, waste and energy, in the big city region and target selected parts and activities in connection with various flows.

2. Spatial development patterns in urban and peri-urban areas

NN, Center for Skov, Landskab og Planlægning

The aim of this project is to cast light on the quantitative and qualitative spatial development patterns connected with the “city without limits”. What urban development is actually happening in terms of land use changes? What does it mean to the functional urban cohesion? What does it mean to the peri-urban landscapes and the linkages between urban and rural structures? What growth management strategies can be used? The project is to be defined and started during 2006.

3. Compact Sustainable Cityscapes – Building types and the quality of the environment

Poul Bæk Pedersen, Aarhus School of Architecture

The purpose for this project is to examine the possibility to develop alternative strategies to the dispersed and diffuse development of the cities. At the same time the project will develop models to new compact cityscapes with challenging urban environment and high quality housing. The project seeks con-financing and is to be defined and started during 2006.

4. Landscape as a resource for urban areas

Søren P. Kristensen, Anne Gravsholt Busck, Institute of Geography

The purpose of the project is to investigate the planning strategies implemented by municipalities in different locations concerning the use of the green areas surrounding the urban areas. The objective is to identify the consequences of different planning strategies and evaluate elements which may facilitate the sustainable use of countryside resources while allowing economic growth at the same time. The project is to be defined and started during 2006.

5. Nature in the City: an investigation of the relationship between urban form, landscape structure and sustainability

Marion Frandsen, Center for Skov, Landskab og Planlægning

The aim of the Ph.D. project is to investigate the relationship between urban form, landscape structure and the strategies that have been put forward for sustainable urban development.

6. Indicators for ”hidden” urbanisation in peri-urban and rural areas

Gertrud Jørgensen, Center for Skov, Landskab og Planlægning

The aim of this project is to investigate whether and how simple indicators can be developed for measuring an urbanisation process in rural areas in Denmark. Ongoing research (Busck and Primdal 2005) in which a number of farms in the Copenhagen region has been studied over 20 years, suggests that important changes are taking place which can be characterised as an urbanisation process, as do other studies (Præstholt and Kristensen 2004), as described above in the project proposal Landscape as a resource for urban areas.

Hovedprojekt F: Bypolitik og strategier

1. Development strategies in the regionalised city

Niels Boje Groth, Center for Skov, Landskab og Planlægning.

The purpose of the project is to typologies the regionalised (unlimited) city by the variety of local development strategies in medium sized cities. The project is based upon the assumption that urban development strategies reveal the position of urban communities in the regional geography. The project is carried out by combining theoretical, statistical studies and case-studies. This research layout is supposed to facilitate the hypothesis that development strategies are formed in interplays between general and specific conditions.

2. Urban and regional meta-governance

Karina Sehested, Centre for Forest, Landscape and Planning in cooperation with Prof. Sørensen, Institute of Social Science, Roskilde University and Ass.Prof. Anne Reff Pedersen, IOA, Copenhagen Business School.

The project aims at contributing to knowledge regarding the strategic use of political governance and meta-governance in the new regions in connection with the impact of the structure reform. The project will follow the role of the regional councils in two years from the start of January 2006. The method will be regional case studies based on bottom up policy analysis and organisational studies. The study will take form as an interaction research process in close cooperation with key actors in the regions.

3. Strategic cultural planning and development policies in the city without limits

Søren Smidt-Jensen, Centre for Forest, Landscape and Planning

This project set sights on the strategic development policies and plans in cities with different locations in the regional city (the city without limits). The main objective is to examine why and how cities use cultural resources and cultural assets as strategic tools in order to increase the attractiveness of the city. Especially, focus will be on what role urban planning and various local development initiatives can have in generating a local environment favourable for cultural industries and which at the same time contributes to the liveability of urban space. The study will take form as an interaction research process in close cooperation with key actors in selected Danish municipalities. The project is a phd-project.

4. The "City without limits" and the "Regional City" . A changing urban concept applied on the "Regional City".

Morten Daugaard, Aarhus School of Architecture

The main purpose of the project is to investigate the city as a regional phenomenon in the light of the change of the urban concept also in an architectural/urban discourse. What are the consequences according to structure, politics and ways of living in the different parts of the regional city? How are the differences between so called central and more peripheral places played out? Are we looking at a continuation of the pattern from the old dichotomies between town and country, centre/periphery, public/private, open/closed now at another level or do we see completely new relations evolving?

5. Regulating the urban fringe

Anne Gravsholt Busck, Institute of Geography, University of Copenhagen

The aim of this project is to analyse current regulation of the urban fringe, and use this insight to guide future regulation of the multitude of functions in the urban fringe. The project analyses both the current development and the processes involved – focusing on Danish case studies but in the perspective of experiences from other European countries.

6. Cities and city-regions in the new regions – city-regional and regional governance

John Jørgensen, Nordregio.

The idea is to research the processes of defining the role of the cities and city-regions in three of the coming five regions. It is assumed that the configuration of the regional urban system and the regionally unique institutional and historical contingencies will have an impact on the way in which the division of labour between the cities and city-regions is perceived, which then will have ramifications when it comes to the formulation and implementation of politico-administrative priorities and practices.

7. Meningen med urbane transformationer. Veje til en reflektiv arkitektonisk praksis.

Anne Tietjen, Arkitektskolen Aarhus

Formålet med projektet er at vise, hvordan lokale urbane transformationer kan operationaliseres som ressource for en integreret udvikling af det danske bylandskab, samt bidrage til en reflektiv arkitektonisk praksis. Projektet er et phd-projekt.

/ ssj 24-04-06